

Nro. 28.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Költ Bétsben Pénteken Octobernek 4 ik napján,
1799-ik esztendőben.

Hadi Történetek.

Közelébbi ujjságunk' el-indulása után tsak hamar, ilyen hadi-történetről szolló tudósitást adatott-ki Bétsben a' fő Hadi Cancellaria, egy tsupán négy Simplex Periodusokból álló, de fontos *Extrablattban*: —

„Oberster Princz Rohan Victor, Trautenberg könnyü batalionnya béli Kadét és Strazsamester Hagen által, azt az előre való hir-adást küldötte Felséges Urunkhoz, hogy az ellenségnek egy 8000 emberekből álló szákalíza *Domo-d'-Offola* melől Sept. 21-dikénn a' miéinknek *Vogogna* mellett álló posztjokra nyomulván, azt meg-támadta. —

E c

„A' nevezett Oberster, a' nélkül, hogy ezen posztjánál az ellenséggel valóságos tsatázásba botsátkozott volna, magát onnét visszavonta, 22-dikben az ellenséget véletlenül maga meg-támadta, az ezen naponn szerentsésen végzett tsatázást, 23-dikban tovább folytatta, 's-az ellenséget a' *Simplon* hegyhez és *Brieghez* vissza verte, és az után ezt az utolsót el is foglalta. —

„Ezen szerentsés próba-tételnek környülállásai, még bővebben meg fognak küldettetni, a' meddig is pedig, az ellenség' vesztesét 3 vagy 4 ezer emberre teszi, a' nevezett Kadét.

„Oberster Princz *Rohan* említi, hogy a' nevezett Kadét és Strázsamester, a' velle lévő emberekkel együtt, magát különösen meg-külömböztette, egy battáriát meg-hágott, és azt a' zászlót is, melyet ide el-hozatt, tulajdon maga vette el az ellenségtől.“

Anglia

A Napkeleti Indiai dolgok — Madrasból, 15-dikénn: —

General Lieutenant *Harris* így irt *Seringapatnamból*, ide, a' Fő Kormányozóhoz Lord *Mornington*hoz: — „

„*Mylord!*

„E' hónapnak (Májusnak) 4-dikénn szerentsém volt szerentsés gyüzedelmeinkről, tsak kevés szókból álló tudósítást tenni; most már bővebben elő adhatom a' dolgot. —

„*Seringapatnam*nak bályáira tüzelő battériáink, a' melyek Apr. 30 dikánn kezdettek hozzá a' *Bresche* löveshez (a' vár' bé-töréshez, a' hol az után bé-rohanni akartak), már Május 3-dikának estvéjére ugy semmivé tették volt a' kö-falt, hogy az azonn való bé-rohanás is a' következő

napra meg-határozatott. Hogy az ellenség semmi e²-félét ne gyanítson, én 4-dikben jó réggel a' futó-sántzokba rendeltem-el a' ki-vállogatott seregeket. A' még-támadásra a' napnak melegbb része határozatott, minthogy az ellenség ilyenkor leg inkább nem szokott volt az ellentállásra kélzen lenni, 's-ez szerént a' probának ekkor tályban lehetett leg jobb következését várni. — Négy *Europai* Regimentek, és a' többi Regimentekből a' melyek a' tábor' őrzésére künn hagyattak 10 Kompániák, 3 Indus Gránátos isoportokkal, a' *Nizzam* Fejedelemnek 200 embereivel, 100 Pattantyusokkal, 's-Kapásokkal együtt, &c. formálták, a' Gen. Major *Braid*' vezérlése alatt, a' bé-rohanó sereget.

„A' isoportok 1 orakór rukkóltak-ki a' futó-sántzokból a' glazíra, és onnét, a' kemény ellentállásra és heves tüzelésre semmit nem ügyelvén, a' törés felé. Gen. *Braid* két szakaszokra osztotta volt seregét, hogy a' falat egyfzersmind jobbra is balra is meg-hágassa. Az egyik szakaszt Oberster *Scherbrooke*, a' másikat Oberflieutenant *Doulop* vezette; kik közzül ez az utolsó szenvedett leg-többet a' törésenn: azonban mind kettő, a' nagy ellentállás mellett is szerentsés volt. Mikor már a' bástyákonn mindenütt megszűnt volt a' tüzelés: a' *Tippo-Saib*' háza még ekkor is védelmeztetett. Két fia voltanak itt *Tippónak*, kik végezetre, minekutánna bátorságbanvaló-maradás ígértetett volna nékiek, magokat a' fegyveres csoportnak, melytől körülvértetve voltak, által adták. Továbbá a' *Tippo*' Familiája' többi részének védelmére is, a' mely itt a' Fejedelmi palotában találtatott, strázsák rendeltettek. —

„A' *Tippo-Saib*' el-esésének csak hamar hire futamodott. *Syed-Scheb*, *Meer-Sadue*, *Syed-Gofar* és több más vezérek, hasonló-képpen el-hullottak. Az után leg elsőbben is arra volt a' gond,

hogy a' zürzavar, a' mely egy ilyen népességű, ennyi számú fegyveres emberekkel meg-rakva lévő, és magát egy számos ágyuzó seregnek tüze miatt ölfize omladozva szemlélő, reá rohanás által elfoglaltatott, gazdag városban, eleinten természet szerént nagy volt, el-tsendesítették. A' Princzek, a' *Tippo'* fiai, a' táborba ki-vitettek. Az után Gen. *Braid'* a' *Tippo'* holt testének fel-keresésére küldö t, a' mely is hosszas keresés után, este, felé, egy nagy rakás holt test között meg-találtatván, a' Fejedelmi palotába bé-vitett; ott más nap a' maga Familiaja bélieknek meg-mutattatott, ezektől a' *Tippó* holt testének lenni meg-esmertetett, és végezetre, rangjához alkalmaztatott tiszteffég-tétellel az apja' mausoleumába el-temettetett. —

„*Seringapatnamnak* vára, mind természeti fekvésere, mind pedig a' körülette lévő mellestéses erősségekre nézve, olyan, hogy seregeinknek nagy iparkodásaik által vétethetett meg. kiket is oly tzeállal ajánlok Uraságodnak, hogy Uraságod is leg-jobbban alánlja őket a' Király' és Haza' emlékezetébe. —

„Az után való napokon a' *Tippo'* több Princz fiaihoz is, kik külömb-külobmb seregekkel külömb-külobmb helyeken feküdték, meg hívó levelek botsáttattak, hogy magokat meg-adván, gyüljenek a' többi Princzekhez, a' kik ezen meg-hivattatást azonnal el is fogadták. —

„*Monsieur Chapue*, és a' több itt lévő Frantziák, a' kik a' Frantzia Országló-széktől való küldtetéffél voltak itt, el-fogattattak, &c. — „

„*Harris György*.”

A' Londoni Udvari tudosisás szerént, meg-ölettetek *Seringapatnamnak* meg-vételében, 70 *Europaiak*, kik között 4 tisztek és 13 *Indusok*; sebet kaptak 263 *Europaiak*, kik között 7 tisztek és 34 *Indusok*, vagynak.

A' magános levelek szerént véghetetlen az a' kints, a' melyet az Anglusok *Seringapatnam*-ban találtak.

* * *

„A' *Holláudiába* ki szállott első expedíziót vezérlő Gen. *Abercrombie*, valamint szintén *Duncan* és *Mitchel* Admirálok, és sok más ezen expedízióhoz tartozó fő tisztek, *Scotziai* születülők. Ket *Scottus* Regementek is voltak jelen tulajdon nemzeti uniformájokban az első ütközetenn, és ezeket, látván a' *Hollandusok*, úgy hiresztették volt el, hogy már az első ki-szállás' alkalmatosságával is lettek volna *Orosz* seregek az Anglusok között.

A' narantsz-in pántlikák' *Londonban*, az ólta, hogy a' *Holláudiá* való szerentsés ki-szállásnak híre meg-érkezett, 25 pro Centóval kellnek drágábban. Nem csak a' *Damák'* fokötők és kalapjaik ékeskednek ezen szinü pántlikákkal, hanem meg a' polta-kotsik, éslovak is. A' *Helderenn*, 151 minden féle, kissébb nagyobb, vas és réz agyukat, 521 hordo puskaport, 2200 pallisád-gerendákat, és sok fasinákat, nyertek az Anglusok a' *Hollandusoktól*. — Azönközben különosnek tartatik *Londonban* az, hogy a' *Bánkó'* Actziái, ezen sok kedves hírek után is, nem drágultak ott még eddig. — *Angliából* oly rendelések küldettek volt el, a' *Ízlingör* felől jövő és a' *Sund'* szorossánál az Északi tengerre kivezett, 's-*Orosz* fegyveresekkel rakodott hajók' elibe, hogy útjokat már most csak egyenesen *Texelhez* vegyék: hanem, az inzenetet vivő hajó nem találta szembe ezen hajókat, melyre nézve Sept. 6-dikánn ezek egyenesen *Anglia* felé eveztek, és Sept. 7-dikéon már 6000 *Orosz* katonaság kötött volt-ki *Angliába* a' *Yarmouthi*

kikötő helynél. — A' Hollándus hajós-sereg is ide *Yarmouth*hoz vezettedik : hanem annak 13 zászlói már meg érkeztek *London*ba. — A' *Yorke* Hertzeg a' nagy Expeditiónak fő-vezére, egy 80 zászlós hajós sereggel, mely már az 5-dik szakasz fegyveres sereget hozza, Sept. 9-dikénn indult el Angliából. Mind *Hollandiá*ba gyül-e' ez a' sok Anglus fegyveres nép, nem tudhatni: némelyek szerént 60 ezerre gondolják hogy fogna fel vitettetni a' *Hollandiában* tsatázni fogó *Cod-litus* fegyveres nép. — *Southampton*ban, az illuminálás helyett, a' *Hollandiá*ba való ki-szállás' alkalmatosságával el-esett katonák' árváiknak és ölvégeiknek számokra, tétettek gyülytögetések.

A' 10-dik Septemperi *Londoni* Udvari ujjság, *Sir Sidney Smith*től való tudositásokat is foglal magába, a' melyeket ő Jun. 16-dikánn a' *Libanus*-ról dátált. Egyebek között ezek a' ki-fejezések is elő fordulnak az ő tudositásában: — „Ha a' *Bonaparte*' projectomai *Syriában* szerentsések lettek volna, még *Konstantinápoly*nak, 's-*Napnyugott* felé is, másoknak is, meg kellett volna azt érezni. Szerentsénkre sokat tett az, hogy a' *Libánusi* lakosok' és *Drususok*' Fejedelmeiket magunk' részire hajthattuk, a' kiknek én egy *Circularéban* elejebbe terjesztettem a' *Frantziák*' magok viseletit, és le-írtam azt, hogy ök mely hideg vérrel öldökölték legyen öszfze *Jaffában* a' *Török* fogjokat; és meg hívtam öket, hogy egy *Keresztény* Ritternek, 's-meg egy principium nélkül való *Renegatus*nak (*Bonaparténak*), barátságaik között, egyenek választást. Ennek a' *Circularé*nk leg jobb következesei voltak. *Acre* városában az én magam' gyilkos módon való megölettetésem (*Smith* írja mind ezeket), két versben próbáltatott meg: hanem, tsak ugyan semmi nem használt semmit, még az a' hit-szegett pró-

ba sem, mely szerént *Acre* vároffának el-foglal-
tatása egy izben az alatt is munkába vétetett
volt, a' miga' Frantziák fegyver nyugvást kértek
holtjaik el-temettetésére. Végezetre, még is tsak
ugyan a' Nazarethi térségek vetettek határt a' *Bo-
naparte'* Syriai pályafutásának, &c."

Az *Angliai* Parlamentom üléseinek meg-nyit-
tatódása azoknak utóbbi bé-záratódásokkor, Okt
tob. 23-dikére határoztatódott volt: hanem, a'
Sept. 10-dikénn költ Udvari Ujjságban ki-hir-
dettetett, hogy Sept. 24-dikénn ismét meg fog-
nak, külömb külömb fontos dolgok felett való
tanátskozások végett, a' Parlamentom' ülései nyit-
tattatni.

A' *Hollándus* hajok ha szintén fel-adták is
magokat az Anglusoknak, azt tsak ugyan nem
akarták, hogy *Angliába* által hozattassanak: mely-
re nézve *Anglus* Matrozok osztattak széljel a'
Hollándus hajókra, és késérésekre is 6 Anglus
hadi hajók adattak melléjük, a' mikor a' *Texell*
tenger-öbölből *Anglia* felé útnak indittak. Ad-
mirál *Stony* maga azt kívánta, hogy elegendő
késérő erő adattassék melléjük.

Frantzia Ország.

Sem Indzsiner General *Marescot*, *Bernadotte*
helyett a' Hadi Miniferséget, sem *Maedonald*,
Lefebvre helyett a' *Párisi* fő vezérségét, fel nem
vállolták. — A' Hadi Miniferséget azután *Du-
bois-Crance*nak ajánlotta a' Directorium: addig
pedig, mig meg-látja, hogy ez fel fogja e' vál-
lalni, *interimaliter* a' *Bernadotte* előtt volt a' Ha-
di-Ministerre *Milot-Mureau* Generálisra bizta volt
a' Hadi-Minister' foglatosságait — Már most azt
olvassuk az ujjabb *Parisi* levelekből, hogy *Du-
bois-Crance* fel-válolta ezen Miniferséget.

Mi okozta a' *Bernadotte*' le-tétettetését, nem írja senki. Hogy a' Directorium most minden-től fél, a' kit vagy a' Royálisták' vagy a' heve-sebb Respublikánusok' partjára hajlani szemiél, ez minden környülállásokból ki tétlik; követ-kezésképpen ki-venni is igyekeznek ö az ilyenek' kezéből minden hatalmat. Hogy *Bernadotte*, mind az előbbeni, mind a' mostani Directorium-ra, örökké azért kiáltozott, hogy a' katonaság-ra és táborig dolgokra rosz gond-vagyon, az e' félék mind bizonyosok *Bernadotte*'ről. Azt se kell el-felejtteni, hogy *Bonaparte* és *Bernadotte*, közelről való Sogoraik egymásnak. Az e' féle meg jegyzésekből lehet ha csak valami kitsit is okoskodni a' Directoriumnak ezen lépéséről. — Elég mind ezekhez, hogy *Bernadotte* nem Hadi-Minister többé; az sem igaz, hogy valamely fontos expeditzióba küldődne; sőt ugy látszik, hogy leg alább a' környülállásoknak további változásokig, tökéletes nyugalomra adja magát.

A' Ministerségnek tölle való el-vétettetését, ilyen irás által adta a' Directorium tudtára *Bernadotte*-nak: — „

„A' Bé-töltető Directorium, Hazafi Minister, a' te oly fok izben ki-nyilatkoztatott kívánságodra, a' mely szerezte te ismét a' tábornál kívánnál szolgálatba lépni, a' Hadi Ministerséget el-vette tőled. Interimaliter *Milet-Mureau* Divisions-Generálisra bizza a' Hadi Ministeri foglalatosságokat. Add által 'hát néki azokat. A' Directorium, azon idő alatt, mig *Páris*ban fogsz maradni, gyönyörűséggel fog magánál látni, hogy véled azon matériak felől, a' melyek a' néked szánt vezérséget illetik, tanátskozzék.,,

Bernadotte a' Directoriumhoz: — „

„Eppen most vevém a' ti tegnapi rendelkezé-
teket azon mellé tett el-kötelező levéllel együtt,

a' mely által ti jelentitek, hogy el-fogadjátok azt az én el-botsattatásomat, melyet én nem kértem. Sok versben Izemeitek' elibe terjesztettem az én fegyveres atyámfiaiinak kegyetlen állapotjokat. Méjjen el-kedvetlenülve a' hadi Depárton' dispositziója' alá bizattatott eszközöknek elégtelenségek miatt, annak kívánására indittatam, hogy ki-vonhassam magam' ezen tehetetlenségnek állapotjából; ilyen kedvetlen érzékenységek között gyötrődve jelenthettem a' táborhoz való viziza-vágyodasomat. Mikor ahoz készülnék, hogy *moralis* és adminisztratívó béli magam' viselétéről első *Vendemiairetől* fogva számot adjak, azon szempillantásban adjátok tudtomra, hogy vezérségre Izántatok; hozzá tévén ezen jelentésekhez azt is, hogy a' Ministeri foglalatosságokat adjam által *interimáliter Milet-Mureau*nak, a' ki azokat a' helyembe következő Ministernek által fogja adni. Nékem ezen környulállásokat az igallághoz való kötelességből elő kellett itten számlálnom, a' melyel a' velük -együtt-élőknek és a' Historiának tartozunk. Hogy husz esztendeig való izüetlen farodozasaimért meg-érdemlem e' a' nyugodalomra botsattattak' fizetését, magatok meg-ítélhetitek; hogy szükségem vagyon reá, telyességel nem titkolom; de, szükségem vagyon mindenek félett a' nyugodalomra. *Milet-Mureau* minden útasításokat által fog venni töllem, a' melyeket kívánni fog. Békeflég, és tilztelet — „

„ *Bernadotte.*

Landau váraban egy hádi laboratoriumban valami puskaporos készületek tüzet kapván, a' magazinum nagy ropogással fel-vettetett, és mind a' varnak mind a' házaknak sok károkat tett.

Párisban egy képet kezdettek árulni mostanság, mellyel *Sieyes* Directort tsufolják. Ugy va-

gyon le-festve mint volt *Abbéc*, a' mely papi ruhájában, utolsó kenetet ad az ő mostani Director collegáinak.

Török Birodalom.

Egyiptomot illető környüállások. Konstantzinpolyból, Aug. 24-dikénn: — „

„Hogy *Aboukirt* a' *Török* seregek el-foglalták, egészfen valóság; Officialis tudositás érkezett ide felölle 10-dikben. *Seid-Mustapha-Pascha* Jul. 21-dikénn érkezett-még egész erejével az *Aboukiri* öbölbe. A' partra minden ellentállás nélkül szállította-ki seregét; a' kastélyt és a' batteriát az után haladék nélkül meg-támadta. Az ágyuzás dél előtti 10 orától fogva dél-utáni 3-mig tartott; ekkor a' batteriában lévők kapitulálni kívántak volna, hanem a' tsatásban fel-melegedett *Törökök*, semmi fel-tételekre nem halgattak; a' batteriát meg-bágták, és a' 700 benne lévő *Frantziákat* kardra hányták. A' *Kastélyban* még 400-zan voltak; ezek, hogy ugy ne járjanak, mint az előbbeniek, magokat hadi fogságra adták. Mostan *Török* szolgálatban lévő *Máyor*, volt *Frantzia* tiszt *Bromeley*, meg-külböztetette magát ezen két alkalmas tollágokkal, t. i. itt, és *Acre* várossánál.

„*Sidney Smith*, az *Abukir*' el-foglaltatása után 7-tedik nap érkezett ide: és jókor; mint-hogy jelen-léte által helyre-hozott egy kitsiny zürzavart, melyet valami előre nem látott történet okozott. *Mustapha-Pascha* t. i. *Aboukir*' környékénn tábort szállított volt, az *Alexandriának* meg-szállására szükséges készületet várván, 's-az ellenség' meg-félemléséről és gyengeségéről meggyőződve, olyan bátorságban volt, melynek nem soká kárát tapasztalta. Ejjizakának idejénn táborára rohant egy lovas *Frantzia* csoport; *Mus-*

tapha-Pascha, még annyi ideje lévén, lóra kapott: de a' lova azonnal ki-lövetvén alolla, maga és néhány emberei foglagra vitettek. *Sidney Smith* azonközben, és Török tengeri vezér *Abdul-Fetah-Bey*, már itt lévén, a' zürzavart azonnal rendbe hozták, és a' fegyvereseknek az ő *Acre* várossánál mutatott vitézségeiket juttatván eszékbe, ujj bátorságot öntöttek beléjük, 's-most már több segítségük is érkezvén, *Alexandriának* ostromlásához kezdetének."

Orosz Ország.

Az Orosz Császári Felség ily parantsolatot adatott-ki közelebről:

„Parantsolat a' mi Sénátusunkhoz:

„Hogy még a' következő leg-később idő-kig is fenn maradjon a' mi Generál-Feldmarschalunk *Gr. Suwarow-Rimnisky*' nagy tetteinek emlékezete, ki a' mi győzedelmes népeinket, 's-a' Német Császár seregét vezérelve, négy hónapok alatt, ki-szabadította az egész Orosz földet, oly meghódoltatónak kezéből, kik el-felejtkeztek az Istenről; és ott, az Országokat, 's a' törvényes igazgatás formákat előbbeni állapotjokba visszahelyeztette; és hogy mi az egész világ előtt ki-nyilatkoztassuk háládatosságunkat ő erántta: az Orosz Birodalomnak fényes méltóságú Hertzegévé neveztük őtet, Generál-Feldmarschall Gróf *Suwarow-Rimnisky*t ily titulussal; *Italsky*. Akarjuk, hogy ezen méltóság, örökösenn megmaradjon az ő mint két ngmü maradékinál, 's parantsoljuk, hogy ő legyen, 's így írja magát: Hertzeg *Suwarow-Rimnisky-Italsky*,

*Pawlowsk*bann Aug. 8-dikánn 1799.

Pál.

D á n i a.

A' *Koppenhágában* lakó Swétziai Követ olyan ki nyilatkoztatált terjefetett a' Daniai Ministérium' elibe, hogy az ő ura a' *Swéd Király*, a' Frantziák ellen való Coalitzióba belé állott.

A' *Dániai Országló-szék* Sept. 14-dikénn egy Hirdetést tétetett közönségessé, a' mely a' kereskedőkhöz vagyon intézteve, és ez a' foglalataja summáson: — „Az *Orosz Császári Felség* meg-hatarozván azt, hogy a' maga kikötő-helyeit a' *Dánus* és *Norvégus* hajók előtt be zárattassa, és minden vélek való kereskedést félbe szakaltasson, ezen rendelkezéshez képpest ő Császári Felségének, mingyár az után külömb-külobb *Dánus* hajók, a' kik az *Orosz* kikötő-helyekbe bé-evezni akartanak volna, azokoa bé nem bocsátottak, az olyanok pedig, a' melyek már azon kikötő helyeken benn voltak, rendelést vettek, hogy *Bonnét* 48 óráknak el-telések alatt el-távozzanak. Ezen Császári végzésnek okául, abban különösön az hozattatik elő, hogy mind magában *Koppenhaga* városában, mind pedig az egész *Daniai* Királyi birodalomban meg-fizenyvedtetnék azok a' *Klubok*, a' melyeknek principiumjaik, azokkal a' principiumokkal, a' melyek a' Frantzia országai közönséges Revolutziót okozták, meg-egyeznek „

Swétzia.

Azt írják *Stockholmból*, hogy az a' tilalom, a' mely által a' Frantzia országló-szék, a' Frantzia kikötő-helyekben tálaltató Swéd-hajókat azokban benn-tiltatta, igen érezhető kárt okozott a' *Swéd* kereskedésnek, nevezetesen azért, hogy az által az adás-vevés-'s-vexelezés' cursusa, igen fel-hágott.

A' halhatatlan emlékezetü *Linneus'* emlékeztető oszlopa, már meg-készült, és az *Upsalai* templomba fel-állítottatott. *Tsupa porphyr* — magossága 10, szélessége 4 és 1/2 láb. Egy fundamentomonn két oszlopok állanak, és ezek között szemléltetik a' *Linneus* medállya, bronzban. — Alatta ilyen irás olvastatik:

Carolo a Linné
Botanicorum Principi
Amici & Discipuli.
MDCCXCVIII.

Magyar Ország.

Liptó Vármegyőben, September 20-ik napján.
„Háromdologról kívánom a' Magy. Kurirt tudósítani; 1) hogy ezen hólnapnak 10-ikén tartatott Generalis gyűlés' alkalmatosságával a' Fels. Cs. ármádia fegyverének szerentses elő meneteleért közönségessen, 's különösen a' *Mantuai* erőss várnak, Francziáktól lett vissza vételéért; *Szent-Miklóson*, a' R. Catholicusok templomában, nagy solennitással való *Te Deum laudamus* tartatott, a' midőn Táblabeli Assessor, Titt. Felső Matyásóczi *Matyasovszki György* Ur, szép elmés versekben, a' *Novi* környékénn történt tsatában veit győzedelmét vitéz hadi népünknek, meg énekelte. — 2) hogy azon isteni tisztelet, ezen egész Vármegyében, ezen folyó hólnap' 15-ikén, minden R. Catholica, 22-ikén pedig minden Evangelica Ekklesiákban, nagy áhetatossággal tartattatott. — 3) Hogy az ide való jobbára szegény Evangelicus lakosok, fel serkentetvén magok lelki Páfztoraik által, az ellenség által meg kárositatott Tirolisi lakosoknak számára, nagy örömmel, minden vallásra 's nemzetre való tekintet nélkül, a' Fels. rendelések szerént 60 Rh. forintokat öfzve szedtenek, 's azokat a' ki-rendelt helyre el küldötték.

Orosháza September 18-ik napján. Hogy a' Fels. Kir. Helytartó Tanács' azon kegyelmes rendelésének elégtétetödjön, melly szerént az ellenség által meg károsított szegény Tirolisbelieknek Izámokra adakozni, és a' Haza' védelmezésében meg sebesített katonaságnak tépéseket, és tépésnek való ócska ruhát adni parantsoltatunk: a' Tek. Békés Vármegyében lévő hat Evangelika Ekklesiák egész készséggel és felebaráti szeretettel viselték magokat, 's ilyenképen adakoztak a' fent fel jegyzett végekre, ugymint:

I. A' meg károsított Tirolisidáknak számokra:

1. A' Szarvasi Ekklesia	—	—	60	Rfor.	—	xr.
2. A' Csabai Ekklesia	—	—	50	—	—	—
3. Az Orosházi Ekklesia	—	—	20	—	30	—
4. A' Komlosi Ekklesia	—	—	20	—	21	—
5. A' Birinyi Tóth Ekklesia	—	—	33	—	51	—
6. A' Birinyi Német Ekklesia	—	—	40	—	22	—

In Summa 225 Rfor. 4 xr.

II. A' meg sebesített Katonák' számokra nyolczadfél mázsa, rész szerént tépéft, rész szerént tépésnek való ruhákat szedtünk öfzve, a' mellyeket a' *Mező-Hegyesi* Cs. Kir. Commandónak, nyugtató levél (quietantia) mellett által isadtunk.

Szegedenn Septemper 22-ik napján: — „

Édes Fejedelmünk győzedelmeskedő fegyverének hire, nem külömben *Mantua* várának Olofz Ország ama leg erőfőbb kultsának szerentsés bévétele volt azon különös örömnöknek oka, mellyel ezen T. N. Tsongrád Vármegyének rendelésébül e' folyó holnapnak 15 ik napján elsőbben: az Isteni Felsőnek titkos munkálkodásiért hálát adtunk, és ditséretére a' *Te Deum laudamus*, a' jelenlévő fegyveres katonaságnak tüzelése, és ágyúk ropogási közt, a' Palánkbéli fő Templom-

ban buzgónn el énekeltük: Ezen ajtatósságnak végeződése után pedig: az úgy nevezett öt patsirtánál készült ujj *Szálában* öfzve gyülekezett számos vendégeknak adatott gazdag ebéd alatt: ő Felségeknek ditsösséges uralkodásokért, kedves Palatinusunk, és hasonló felségő mátkája egéfségekért; *Károly* Fő Hertzegnek, nem külömben, *Suwarow*, *Kray*, és a' többi Hadi Vezéreknek, egy szóval: minden Armádiáinkknak szerentséjekért; Országunk' fő Kormányozóinak, valamint szintén ezen Nemes Vármegye Fő Ispánnjának ő kegyelmessége Korompai Gróf *Brunszvik József* Urnak hozsfzú, és boldog életékért, végtére édes Hazánk boldogulásáért; vidám *Éljen!* kiáltásokkal az ágyuknak, dohoknak, 's trombitáknak harsogási közt, Tokaival, 's Ménesivel töltött poharakat, tökéletes öröm érzéssel öblögettünk.

„Eftve a' Játék szinben egy ezen alkalmatosságra illő darab jádzattatott, minekutánna ő Felségeknek, nem külömben Fő Hertzeg *Károly*, *Suwarow*, *Kray*, és ezen T. N. Vármegyének megvilágosított neveik előtt azon esméretes ének: *Isten tartsa Királdlyunkat!* el énekeltetett volna. Az ide közel lévő *Pfandler* úr által készitetett Illuminatio, egy tellyes fényességben álló ditsőség templomot ábrázolt, mellynek tövénél a' Hadi Eszközök és szerizánok; Oszlopainál győzedelmi zászlók, és tzimérek, közepén pedig a' Háládatosság' oltáran, ő Felségének, a' mi kegyes Királdlyunknak jól el talált borostyán kolzerás mejj - képe, allott, illyetén alá - irással:

Itthonn a' Békekéllég
Kint a' gyözödelmek
koszorúi
F E R E N T Z!
melly szépen illenek!

A' szabad bál, és mulattság egész reggelig tartott, mellyben, valamint hogy minden jelenlőknek igazi kedve, úgy T. Vice Ispány *Káráz István* Urnak jó szive, és All-Jegyző Nemes *Babartzi Imre* Urnak a' kire ezen pompa' eszközésének végben vitele egészlen bizattatott, helylyes, és szorgalmatos gondoskodása nyilvánosságosan ki tetfzett.

Szala-Egerfzegen September 20-ik napján.

Az el múlt kedden reggel, itten is háládo isteni tisztelet és *Te Deum Laudamus* tartatott *Mantua* várának Szerentséssen lett vizfsza vételért, a' melly alkalmatossággal Fő Tisztelendő *Szegedi János* Felső Eörsi Prepost Ur nagy misét mondott Fő Tiszt *Nagy József* Szombathelyi Kanonok Ur pedig, a' tárgy méltóságához alkalmaztatot. Magyar predikatziót tartott.

Ezen áhétatosságnak végződése után ezen Tekint. Szala Vármegyének Fő Ispánságot viselő Administratorja, Cs Kir. udvari Tanatsos és Referendarius Melt. *Medgyesi Somogyi János* Ur Ő Nagysága' előülése alatt, generalis Gyűlés tartatott, mellyben Titt. *Domján József* Ur Fő Szolgabíróvá, Cs. K. Tanatsos *Boros Sándor*, *Káldy Sándor*, és *Marics* Urak pedig, Tábla Birákká tétődtek.

* * *

A' közelebb múlt posta napon általunk ki adatott Tóldalék' első lapjának 2-ik sorában a' leg *Erdemes* helyett, leg *Erdemesebbet* kell olvasni.

P. D.